

Kommisjonsvedtak av 9. november 2006 (2006/770/EC) med endringer i vedlegget (om flaskehalshåndtering) til Europaparlamentets- og rådsforordningen (EF) nr. 1228/2003 av 26. juni 2003 om adgang til nettet for utveksling av elektrisitet over landegrensler.

1. Bakgrunn og status

I forordning nr. 1228/2003/EC om tilgang til nettet for utveksling av elektrisk kraft over landegrensler ble det lagt opp til at en skulle arbeide videre med en detaljering og justering av bestemmelsene etter at energimarkedspakken hadde trådt i kraft i EU. Hovedformålet med forordning 1228/2003/EC var å legge til rette for en effektiv handel med elektrisitet mellom de land som er en del av det indre elektrisitetsmarkedet. (se eget rammenotat om forordning 1228/2003/EC). En del av oppfølgingen av forordning 1228/2003/EC har nå vært å arbeide videre med en ytterligere harmonisering av bestemmelsene for blant annet kraftutveksling mellom land. Vurderingen fra Kommisjonen og medlemslandene i EU har vært at det blant annet fremdeles har vært behov for felles harmoniserte løsninger knyttet til situasjoner hvor det oppstår flaskehals i det sentrale overføringsnettet i elektrisitetsmarkedet. Kommisjonen initierte derfor en komitologiprosedyre som involverte medlemslandene og Norge som observatør som EFTA/EØS-land.

Gjennom kommisjonsvedtak av 9. november 2006 (2006/770/EC) er det foretatt endringer i retningslinjer for håndtering og allokering av tilgjengelig kapasitet i overføringsforbindelser mellom de nasjonale systemene, gitt i vedlegg til Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1228/2003 av 26. juni 2003 om tilgang til nettet for utveksling av elektrisk kraft over landegrensler. Disse justeringer er de første formelle justeringer av forordning 1228/2003/EC som har skjedd etter at energimarkedspakken fra 2003 har trådt i kraft i EU. Bestemmelsene er basert på artikkel 95 (Indre marked) og dermed EØS-relevante.

De nye retningslinjene søker å legge til rette for ikke-diskriminerende og transparent adgang til overføringsforbindelser mellom landenes energimarkeder. Retningslinjene må sees i sammenheng med energimarkedspakken som ble vedtatt i 2003, som medfører full markedsåpning for elektrisitets- og gassmarkedene i EU fra 2007.

Retningslinjene adresserer i detalj håndteringen av kapasiteter i overføringsforbindelsene for elektrisk kraft landene imellom. Spesielt er det omtalt regler for håndtering av flaskehals på disse forbindelsene.

Hovedbestemmelsene er:

- Generelle bestemmelser om at (Systemoperatørene for det høyspente overføringsnettet eller "Transmission System Operators" – TSOene) skal tilstrebe og tillate alle

kommersielle transaksjoner, inkludert de som involverer handel over landegrensene. Nasjonale reguleringsmyndigheter skal regelmessig evaluere praktisering av metodene for flaskehalshåndtering. **(kapittel 1)**

- Metoder for flaskehalshåndtering, skal være markedsbaserte jfr. Retningslinjen **(kapittel 2)**
- Allokering av kapasitet i en overføringsforbindelse skal bli koordinert og utført etter felles allokeringsprosedyrer av de involverte TSOer **(kapittel 3)**
- Tidsskjema for markedsoperasjoner. Bestemmelsene slår fast at allokering av overføringskapasitet skal skje tilstrekkelig lenge før den aktuelle driftstimen. **(kapittel 4)**
- TSOene skal publisere alle relevante data relatert til tilgjengelighet, - adgang og – bruk av overføringsnettet **(kapittel 5)**
- Regler for opplysninger om og anvendelse av flaksehalsinntekter **(kapittel 6)**

2. Gjeldende norsk rett på området

Endringer i retningslinjene må anses som en ytterligere konkretisering og detaljering av Europaparlamentets- og rådsforordningen (EF) nr. 1228/2003 av 26.juni 2003 om adgang til nettet for utveksling av elektrisitet over landegrensar. Retningslinjer vedtatt med hjemmel i forordningen, slik som denne, vil være juridisk bindende for medlemslandene. Bestemmelsene må i sin helhet tas inn i nasjonal lovgivning.

3. Norske interesser

Foreløpig vurdering av de justeringer om er foreslått tilsier i all hovedsak at disse er relevante og fornuftige å inkorporere i EØS. Bestemmelsene har som formål å fremme en effektiv og sikker kraftutveksling mellom landene. Det er imidlertid viktig at det arbeides for at retningslinjene kan videreutvikles ytterligere. bestemmelser

4. Forhandlingssituasjonen i EU/EØS

Saken har vært gjennom en komitologiprosedyre etter en forutgående runde mellom europeiske regulatorer. En endelig løsning ble formelt vedtatt den 9. november 2006. Saken har vært vurdert av medlemslandene i den komitologiprosedyre som er etablert i forordningen 1228/2003. Saken er ferdigbehandlet i den regulatoriske komiteen og de justerte retningslinjer ble publisert i Official Journal 9. november 2006. De nye retningslinjene vil tre i kraft i EU fra den 1.12.2006.

EFTA-landene vurderer nå de nye korrigerende retningslinjene etter at et EU-vedtak er fattet og det legges opp til en separat beslutning i EØS-komiteen. Dette er i tråd med EØS-vedtaket av

energimarkedspakken fra 5.12.2005. (jf. Felleserklæringen i EØS-komiteen den 5.12.2005 om selvstendig EØS-vedtak ved justering av retningslinjer til forordning 1228/2003). På norsk side vil de justerte retningslinjene dermed bli gjenstand for EØS-behandling på vanlig måte. Det er nødvendig med en egen høringsrunde av de nye retningslinjene med henblikk på en EØS-komitébehandling. På dette feltet er det spesielt viktig med en harmonisert utvikling i et integrert nordisk elektrisitetsmarked slik at en mest mulig samtidig iverksetting og ikrafttredelse av det nye regelverket gjennom de juridisk bindende retningslinjene kan skje.

5. Sakkyndige instansers merknader

Saken vil forelegges relevante fagmiljøer for innspill med henblikk på en EØS-komitébeslutning.

6. Administrative, økonomiske, budsjettmessige og rettslige konsekvenser

Dette må vurderes i lys av høringsrunden med fagmiljøene.

7. Konklusjon

Foreløpig vurdering av de justeringer om er foreslått tilsier at disse er relevante og fornuftige å inkorporere i EØS. Siden det er viktig med en harmonisert utvikling av regelverket i Norden er det også viktig med en samtidig inkorporering av dette regelverket.